

Justitsministeriet

Dato: 25. juni 2007

Dok.: BTC40045

Sagnr.: 2007-154-0099

Udkast til tale

til ministeren til brug ved besvarelse af samrådspørgsmål BU i Folketingets Fødevarerudvalg tirsdag den 26. juni kl. 14.30.

Spørgsmål BU:

”Kan svineeksporthører lovligt oprette en fond, hvortil de indbetaler en promille af deres omsætning på svinetransporter til afholdelse af eventuelle udgifter til retssager?”

Svar:

Indledningsvis vil jeg bemærke, at jeg ikke er bekendt med, at der er bestræbelser på aktiviteter i den retning. Min besvarelse må derfor nødvendigvis tage udgangspunkt i nogle mere generelle oplysninger om, hvad der skal til, for at der er tale om en fond.

Fondsloven indeholder ikke en definition af, hvad en fond er.

Imidlertid er hovedbetingelserne for, at man kan tale om en fond:

- 1) at der foreligger en *formue*,
- 2) at denne formue er *udskilt* fra stifternes øvrige formue,
- 3) at der er etableret et *formål*, og
- 4) at rådighedsbeføjelsen tilkommer en ledelse – en *bestyrelse* – der er selvstændig i forhold til stifteren.

Som det fremgår, er der flere elementer, der indgår i definitionen af en fond. Ved vurderingen af, hvorvidt en given institution er en fond – eller noget helt andet – skal den pågældende institutions karakteristika derfor sammenholdes med de 4 nævnte hovedbetingelser for, at der er tale om en fond.

Som nævnt er det en betingelse for, at man kan tale om en fond, at der foreligger en *formue*. Fondsloven stiller således krav om, at en fond ved oprettelsen skal have aktiver

på over 250.000 kr. En fonds formue og dermed dens afkast skal i øvrigt stå i rimeligt forhold til de aktiviteter, det er hensigten at støtte.

Kravet om, at formuen er *udskilt*, indeholder to sider. Dels skal fondens aktiver allerede ved oprettelsen være uigenkaldeligt overdragt til fonden, og dels må fondens midler ikke efterfølgende kunne tilbageføres til stifteren eller personer, der er nærtstående med stifteren. Det første led giver i praksis næsten aldrig anledning til tvivsspørgsmål. Det andet led er langt vigtigere. Heri ligger, at fondens midler – det være sig kapital eller indtægter – aldrig må tilbageføres til stifteren. Forbudet omfatter således *tilbagebetaling af kapital, legatportioner (uddelinger) og lån af enhver art*. En fond kan heller ikke gyldigt *kautionere* eller *stille garanti* for stifterens forpligtelser.

Kort sagt – man kan ikke stifte en fond, der har til formål på forskellig vis at understøtte sig selv.

For så vidt angår fondes *formål* er det en betingelse, at det ikke strider mod lov og ærbarhed. En betingelse som også kendes fra blandt andet aftaleretten.

En fond kan således ikke stiftes med det formål at begå eller understøtte lovovertrædelser.

Samlet set er det min vurdering, at det er mere end tvivlsomt, at en institution, som indeholder de elementer, som er nævnt i spørgsmålet, kan organiseres som en fond.

Jeg tror, at vi alle – ud fra friere overvejelser – føler et ubehag ved tanken om, at nogen skulle forsikre sig mod de økonomiske følger af strafbare handlinger. Jeg håber derfor, at udvalget har forståelse for, at jeg ikke vil komme nærmere ind på spekulationer om andre tænkelige, teoretiske konstruktioner med det formål som er angivet i samrådspørgsmålet.